

Aşağıda belirtilen sorularımın **Adalet Bakanı Yılmaz TUNÇ** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'nci ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. **16.06.2025**

Gülderen VARLI
Van Milletvekili

Bakanlığınıza bağlı cezaevlerinde, ulusal mevzuat ve taraf olunan uluslararası sözleşmelerde yer alan temel insan hakları hükümlerine aykırı biçimde; ayrımcı uygulamaların hayata geçirildiği, kötü muamele ve işkence yasağının ihlal edildiği yönünde tarafımıza başvurular yapılmaktadır. Bu başvurulara ve basına yansıyan haberlere göre cezaevlerinde sistematikleşmiş hak ihlalleri, hasta tutuklu ve hükümlülere yönelik ihmaller ve kötü muamele uygulamaları artarak devam etmektedir.

Özellikle Erzincan Yüksek Güvenlikli Cezaevi, insan hakları ihlalleri bakımından sıklıkla gündeme gelen kurumların başında gelmektedir. Tarafımıza iletilen bilgilere ve basına yansıyan haberlere göre, söz konusu cezaevinde tutulan mahpus Fırat Erbağa'nın; iki aydır tek kişilik hücrede tutulduğu, bu süre zarfında kitaplarının kendisine verilmediği, havalandırma hakkının kısıtlandığı, keyfi disiplin cezalarına maruz bırakıldığı ve üst katında bulunan adli suçluların hakaretlerine ve yüksek sesle yaptıkları gürültüye maruz kaldığı ifade edilmiştir.

Ayrıca, Fırat Erbağa'nın ablasının yapmış olduğu cezaevi ziyareti sırasında kurum görevlileri tarafından "çıplak arama"ya maruz bırakıldığı, bu uygulamaya direnmesi durumunda görüş hakkının engelleneceği yönünde tehdit edildiği tarafımıza iletilmiştir. Bu durum, Anayasa'da güvence altına alınan insan onuruna aykırı uygulamaların yaygın ve sistematik bir boyut kazandığını göstermektedir.

Bu bağlamda

1. Erzincan Yüksek Güvenlikli Cezaevi'nde yaşanan hak ihlallerine ilişkin bakanlığının bilgisi var mıdır?

2. Erzincan Yüksek Güvenlikli Cezaevi'nde tutulan Fırat Erbağa'ya ilişkin iddialar hakkında Bakanlığınızın başlattığı herhangi soruşturma var mıdır?
3. Fırat Erbağa'ya yönelik olarak uygulandığı iddia edilen hücre cezası, kitaplara erişimin engellenmesi, havalandırma hakkının kısıtlanması ve keyfi disiplin cezalarına ilişkin işlemler hangi yasal dayanaklarla gerçekleştirilmiştir?
4. Cezaevinde, adli suçluların Erbağa'nın üst katına taşındığı ve Erbağa'ya hakaret ettiği iddiaları doğru mudur? Cezaevi yönetiminin bu duruma dair aldığı önlemler nelerdir?
5. Fırat Erbağa'nın ablasının cezaevi ziyareti sırasında "çıplak arama" uygulamasına maruz kaldığı iddiası doğru mudur? Bu uygulama, hangi hukuki düzenlemeye dayanılarak gerçekleştirilmiştir? Söz konusu arama usulü hakkında kurum görevlileri hakkında herhangi bir idari işlem başlatılmış mıdır?
6. Hasta mahpuslara yönelik yaşam hakkını tehdit eden ihmallerin ve cezaevlerinde yaşanan sistematik hak ihlallerinin önlenmesine yönelik Bakanlığınızın herhangi bir çalışması bulunmakta mıdır?
7. Keyfi disiplin cezalarına başvuran yetkililer hakkında bir soruşturma açacak mısınız?
8. Erzincan Cezaevinden gelen şikayetler konusunda en son ne zaman denetim yapılmıştır?
9. Mahpusların yaptığı başvuruların işleme alınmadığı iddiaları doğru mu? Konu hakkında bir inceleme başlatılmış mıdır?
10. Bakanlığınız boyunca ve son 5 yılda ziyaret edilen cezaevi sayısı ve şikâyeti dinlenen mahpus sayısı kaçtır? Son 5 yılda tarafınıza iletilen hak ihlali başvuru sayısı kaçtır? Şikayetlerin cezaevlerine göre dağılımı nasıldır?
11. Erzincan Yüksek Güvenlikli Cezaevi'ne bir ziyaret gerçekleştirip mahpusların şikayetlerini Adalet Bakanı olarak doğrudan dinlemeyi düşünüyor musunuz?